

Afspraken taalaanbod groep 1-2 Fatimaschool

- We werken met aanbodsdoelen, dit zijn de tussendoelen in korte periodes verdeeld over het schooljaar. Deze komen van de site van SLO.
- We gebruiken o.a. de werkmap fonemisch bewustzijn en de projecten van kleuteruniversiteit als bronnenboek voor taalactiviteiten voor ieder thema. Er is een thema in de klas van ongeveer 6 weken. Het thema staat vermeld op het blauwe groepsbord dat in de klas hangt. Voor planning van thema's zie: jaarplanning.
- Bij ieder thema (zie blauwe groepsbord in de klas) komen alle tussendoelen minstens 1x aan bod.
- Letters aanbieden: We bieden elke twee weken een letter aan, de kinderen mogen materialen meenemen van thuis die beginnen met deze letter. We zetten woordkaartjes bij de voorwerpen die meegenomen worden. Verder worden er een aantal letterwerkbladen aangeboden, waarbij de kinderen dezelfde letter zoeken op het blad en een tekening of knutselwerkje maken (oefenen van visuele discriminatie). Deze letterbladen bewaren we in het mapje van de werkbladen. Zie rooster letterbladen om te zien welke letters erop papier worden aangeboden. Daarnaast is het belangrijk dat de kleuters kunnen experimenteren met het "schrijven" van allerlei soorten letters: blokletters, schrijfletters, waarbij de nadruk ligt op het plezier en de beleving.
- Handpoppen: We gebruiken de handpoppen van Onderbouwd bij de taallessen uit de map fonemisch bewustzijn en activiteiten gericht op taal tijdens de kringactiviteiten. De karakters van Onderbouwd en de werkmappen komen enigszins overeen met elkaar. Voor sommige gebieden is het voor onze kinderen handig om hetzelfde karakter te gebruiken, zowel bij de lessen uit de werkmappen als bij het werken met de materialen met Onderbouwd.
Het gebruik van poppenspel maakt het doel herkenbaar voor kinderen. Voor elk doel is er een aparte handpop. Zodra Arie de Letterkanarie bijvoorbeeld in de les verschijnt, weten kinderen feilloos dat zij iets gaan 'leren' over letters. Het kleuterbrein wordt opengezet voor de leerdoelen van het ontwikkelingsmateriaal.

Karakters onderbouwd:	Onderdelen onderbouwd:	Toepasbaar bij lessen uit de werkmappen over:
Ed met de rijmpet	Rijmen	Rijmen
Arie de letterkanarie	Letterkennis	Letterkennis
Tante Truus	Taal: auditieve en visuele discriminatie Rekenen: sorteren en seriëren	Fonemisch bewustzijn
De kletskaus	Communicatie	Fonologisch bewustzijn
Mollie de mol	Klankgroepen	Fonologisch bewustzijn
Wim de spin	Woordenschat	Fonologisch bewustzijn
Hak en plak	Klanken	Fonemisch bewustzijn
Hennie de hen	Optellen en splitsen	Getalbegrip (i.p.v. Minnie de mindermuis)
Fred de bever	Ruimtelijke oriëntatie	Meetkundige problemen (i.p.v. Ruimterups/ Bouwbever)
Sjoerd de cijferwoerd	Omgaan met de telrij	Getalbegrip (i.p.v. Tinus tel)

Mien de muis	Meten en wegen	Meetkundige problemen (i.p.v. Meetmol/ Otto omgekeerd)

- Taalrijke leeromgeving:
- Tussendoelen ontwikkeling van de geletterdheid in de kleutergroepen:

Boekenoriëntatie

- Voorlezen in de kleine en de grote kring
- Vragen stellen n.a.v. een verhaal
- Aan de hand van de illustratie op de voor- en achterkant, van het boek, verhaal voorspellen
- Bewust maken van een boek: voorkant/ achterkant, bladzijde, titel, van links naar rechts en van boven naar beneden lezen

Verhaalbegrip

- Aan de hand van illustraties het verhaal na laten vertellen
- Verhaal zonder illustraties na laten vertellen
- Verhaal uitbeelden terwijl de leerkracht vertelt
- Vragen stellen hoe het verhaal verder zal gaan
- Conclusie laten trekken
- Incidenteel de verteltafel
- Functies van geschreven taal
- Kinderen laten ervaren dat briefjes, boeken etc. een doel hebben, door hardop te zeggen wat je opschrijft. Een ander kan dit briefje etc. weer lezen
- Kinderen laten ervaren dat symbolen je iets vertellen, bijv. een pijl geeft een richting aan
- Pictogrammen m.b.v. plaatjes zinnen 'lezen'. Dagritme kaarten, weerkaarten etc.
- Kinderen bewust maken van het permanente karakter van geschreven taal. Bijv. je kunt niet zelf de tekens verzinnen om je naam te schrijven, anders weet de ander niet wat er staat

Relatie tussen gesproken en geschreven taal

- Bevorderen van het schrijven en lezen van hun eigen naam
- Labelen van voorwerpen in de klas en door kinderen laten herkennen
- Woordweb maken met de kinderen bij de start van een thema

Taalbewustzijn

We oefenen:

- de auditieve analyse:
 - ✓ Woorden in zinnen onderscheiden (visuele analyse)
 - ✓ Woorden in klankgroepen verdelen (lettergrepen)
 - ✓ Woorden in fonemen verdelen
 - ✓ Objectivatie (onderscheid vorm/betekenis)
 - ✓ Auditieve discriminatie o.a. rijmen (eind-, begin-, middenklank)
- het alfabetisch principe:
 - ✓ Klank/tekenkoppeling o.a. lettertafel
 - ✓ Auditieve synthese (mkm- woorden, eventueel mmkm- en mkmm-woorden)

✓ Lezen van eenvoudige teksten

Denk eraan: niet alle kinderen behalen op hetzelfde moment eenzelfde niveau.